



Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WPS.055.7.2025.WI
Warszawa, 28 marca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 8698

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP Pana Andrzeja Śliwki w sprawie waloryzacji stypendiów doktoranckich i wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym.

Szanowny Panie Pośle,

w odpowiedzi na interpelację pragnę zapewnić, iż kwestia wynagrodzeń oraz świadczeń w całym systemie szkolnictwa wyższego i nauki jest dla Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego niezwykle istotna. Przykładem tego są dotychczasowe działania resortu, które skutkowały wyasygnowaniem z budżetu państwa w 2024 r. dodatkowych środków finansowych na regulację wynagrodzeń w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. W szczególności na podstawie art. 368 ust. 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PSWN”, został dokonany podział środków finansowych w kwocie 3.754.694,1 tys. zł, które przyznano w formie zwiększeń wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego uczelni z przeznaczeniem na podwyższenie wynagrodzeń brutto pracowników uczelni średnio o:

- 30% w odniesieniu do funduszu płac w grupie nauczycieli akademickich,
- 20% w odniesieniu do funduszu płac w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi,

w odniesieniu do wykonania wynagrodzeń w tych uczelniach w 2022 r.

Ponadto, 17 grudnia 2024 r. przekazano 71 uczelniom publicznym nadzorowanym przez ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego skarbowe papiery wartościowe o łącznej wartości 1,5 mld zł, z przeznaczeniem na realizację projektów strategicznych. Równocześnie – w trosce o wyrównanie szans i nadrobienie wieloletnich zaległości w finansowaniu – 16 grudnia 2024 r. Minister Nauki dokonał zwiększenia wysokości subwencji dla instytutów Polskiej Akademii Nauk, w łącznej wysokości 100 mln zł.

W ustawie budżetowej na rok 2025 zaplanowano w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka (z wyłączeniem budżetu środków europejskich) wydatki w wysokości 33.014.319 tys. zł,

co stanowi realny wzrost nakładów na ten cel w porównaniu do nowelizacji ustawy budżetowej na 2024 r. o 5,08%.

W kontekście przekazania środków na podwyżki z mocą wsteczną od 1 stycznia 2025 należy wyjaśnić, że zwiększenia subwencji ogłoszone komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 25 lutego 2025 r. obejmują środki na podwyższenie uposażeń pracowników ze skutkiem od 1 stycznia 2025. Uczelnie w dniu 25 lutego otrzymały przelewy transz środków z wyrównaniem za m-c styczeń 2025. Wysokość środków postawionych do dyspozycji poszczególnych podmiotów stanowi równowartość 5% funduszu płac tych uczelni z roku 2023 r. powiększoną o pochodne pracodawcy jako płatnika składek oraz odpis na ZFŚS. Jednocześnie należy zauważyć, że uczelnie przystąpiły już do podziału przyznaných środków na podwyżki, a regulacje płac odbywają się w granicach ustawowej autonomii uczelni odnoszonej również do kreowania polityki kadrowo-płacowej.

Odnosząc się do kwestii ponownej zmiany rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1407), informuję, że obecnie nie toczą się prace legislacyjne w tym kierunku. Ewentualna zmiana decyzji w tym zakresie jest uwarunkowana zapewnieniem odpowiedniego finansowania tego przedsięwzięcia z budżetu państwa.

Należy zwrócić uwagę, że skutki finansowe zmiany rozporządzenia występowałyby nie tylko w części budżetowej 28 – nauka i szkolnictwo wyższe, której dysponentem jest Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ale również w budżetach wszystkich innych ministrów nadzorujących uczelnie, będących dysponentami części budżetowych odpowiednio:

- cz. 21 – gospodarka morską – w odniesieniu do uczelni morskich,
- cz. 24 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – w odniesieniu do uczelni artystycznych,
- cz. 29 – obrona narodowa – w odniesieniu do uczelni wojskowych,
- cz. 37 – sprawiedliwość oraz cz. 42 – sprawy wewnętrzne – w odniesieniu do uczelni służb państwowych,
- cz. 46 – zdrowie – w odniesieniu do uczelni medycznych.

W zakresie możliwości wprowadzenia nowych rozwiązań systemowych, które mogłyby wesprzeć doktorantów, uprzejmie wyjaśniam, że szkoły doktorskie są formą kształcenia doktorantów, która zastąpiła dotychczasowe studia doktoranckie. Szkoły doktorskie rozpoczęły swoją działalność z dniem 1 października 2019 r. i są prowadzone na podstawie ustawy PSWN.

W wyniku tej reformy systemu kształcenia doktorantów wprowadzono powszechny system stypendialny dla doktorantów, zakładający wypłacanie stypendium każdemu doktorantowi nieposiadającemu stopnia doktora przez 4 letni okres kształcenia w minimalnej wysokości gwarantowanej ustawą PSWN. Zmiana ta w istotny sposób poprawiła status materialny doktorantów.

Doktoranci kształcący się w szkołach doktorskich mają ponadto prawo do korzystania przez okres kształcenia (4 lata) z preferencyjnego kredytu studenckiego z dopłatami do oprocentowania z budżetu państwa oraz korzystnymi warunkami zaciągania kredytu oraz jego spłaty. Jednocześnie została zachowana także możliwość ubiegania się doktoranta o środki z programów grantowych, a także z programów stypendialnych oferowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne i prawne. Doktoranci mają również prawo ubiegania się o stypendium ministra dla wybitnych młodych naukowców.

Zwracam ponadto uwagę, iż wskazana w art. 209 ust. 4 ustawy PSWN wysokość stypendium doktoranckiego określa jego poziom minimalny. Podmiot prowadzący szkołę doktorską

może ustalić stawki tych stypendiów na poziomie wyższym. Wskazuję również, iż ustawa PSWN przewiduje wypłatę stypendium doktoranckiego w czasie zawieszenia kształcenia doktoranta na okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego, określonych w Kodeksie pracy. A okresu wypłaty w takim przypadku nie wlicza się do łącznego 4 letniego okresu pobierania stypendium doktoranckiego. Ponadto wskazuję, iż doktorant posiadający orzeczenie o niepełnosprawności otrzymuje stypendium doktoranckie w wysokości zwiększonej o 30% kwoty stypendium otrzymywanego przed oceną śródkresową.

Wskazuję ponadto, że od 1 października 2023 r. weszły w życie przepisy znoszące zakaz zatrudnienia doktoranta jako nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego. Zmiana została wprowadzona ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1672, z późn. zm.) – w kontekście możliwości dodatkowego zabezpieczenia sytuacji materialnej doktorantów.

Przedstawiając powyższe, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w pełni dostrzega istotność kwestii wysokości stypendiów doktoranckich oraz wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym. Należy jednak wskazać, że determinantem kolejnych podwyżek w tym zakresie, jest zapewnienie finansowania kosztów z budżetu państwa w 2025 r. i w latach następnych. Decyzje w sprawie muszą uwzględniać stanowisko Ministerstwa Finansów.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.